gemeente harderwijk

Startnotitie Programma Energie

- Machiel Karels,
- projectleider Energieke Stad

- 30-10-2025

Van winkelwagentje naar gereedschapskoffer…

2013: klimaatwinkelen

2026: energietransitie in uitvoering

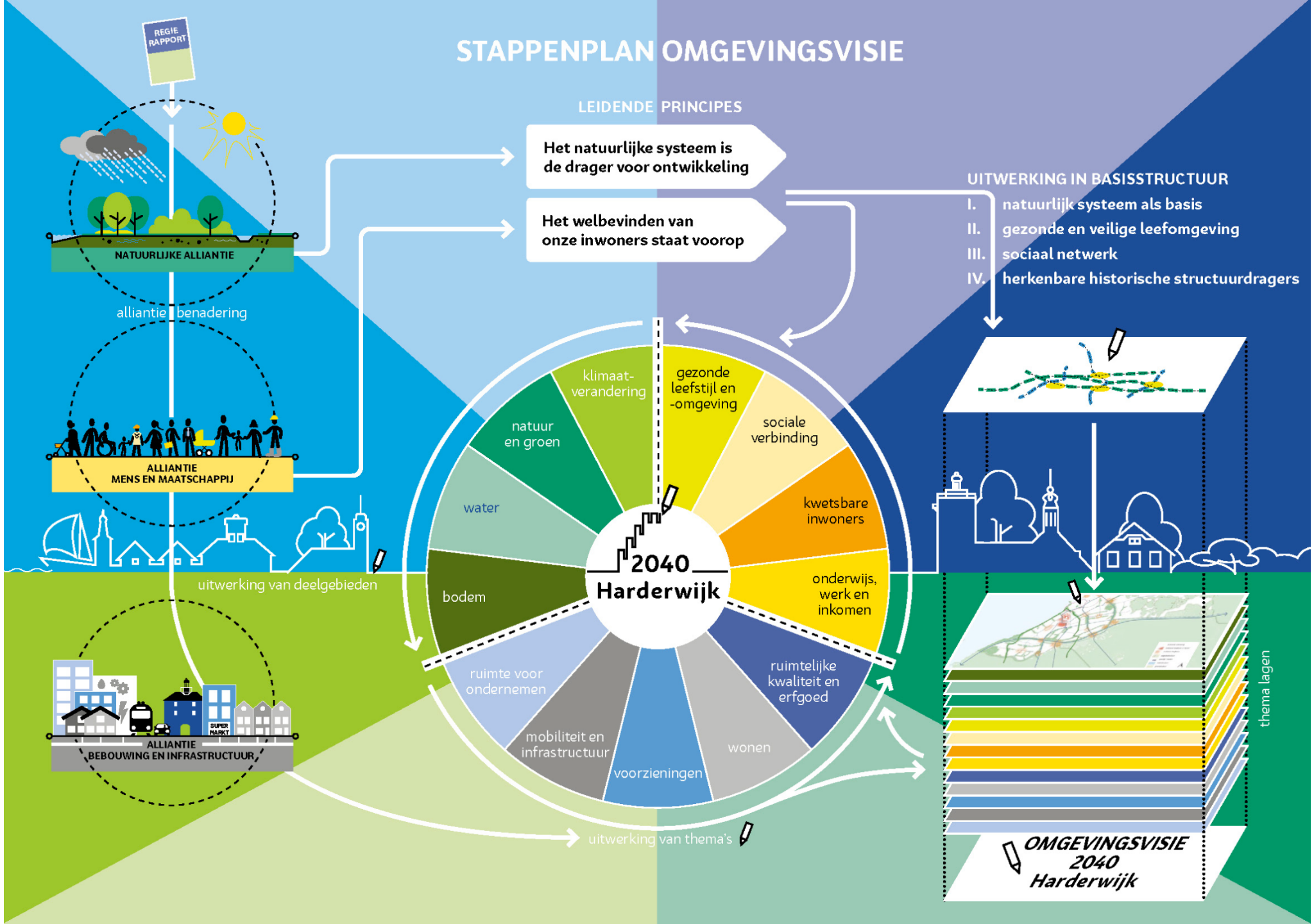
Aanleiding

a. Omgevingswet

b. Programma Warmte & Energie

c. Nieuwe wetgeving

STAPPENPLAN OMGEVINGSVISIE
REGIE RAPPORT
NATUURLIJKE ALLIANTIE
alliantie benadering
ALLIANTIE MENS EN MAATSCHAPPIJ
ALLIANTIE BEBOUWING EN INFRASTRUCTUUR
uitwerking van deelgebieden
LEIDENDE PRINCIPES
Het natuurlijke systeem is de drager voor ontwikkeling
Het welbevinden van onze inwoners staat voorop
UITWERKING IN BASISSTRUCTUUR
I. natuurlijk systeem als basis
II. gezonde en veilige leefomgeving
III. sociaal netwerk
IV. herkenbare historische structuurdragers
klimaat-verandering
gezonde leefstijl en -omgeving
sociale verbinding
kwetsbare inwoners
onderwijs, werk en inkomen
ruimtelijke kwaliteit en erfgoed
wonen
voorzieningen
mobiliteit en infrastructuur
ruimte voor ondernemen
bodem
water
natuur en groen
2040 Harderwijk
uitwerking van thema's
thema lagen
OMGEVINGSVISIE 2040 Harderwijk

Waarom een warmteprogramma?

- Doel: **duidelijkheid** voor bewoners, bedrijven en andere belanghebbenden
- Centrale vraag: **hoe** en **wanneer** wordt de gebouwde omgeving per gebied aardgasvrij?
- Gemeentelijke regie op het verwijderen van het gasnet
- Belangrijke nieuwe ontwikkelingen, onder andere:
  - Netcongestie
  - Omgevingsvisie
  - Wetgeving WCW / WGIW
  - SPUK’s rondom lokale isolatieaanpak
- Nieuw wetgevend kader en instrumentarium

Van Warmteprogramma naar Programma Energie

- Van Transitievisie Warmte naar Warmteprogramma
- Gemeente Harderwijk:
  - **Zelf doen** en niet uitbesteden
  - **Geintegreerd doen**: warmte en energie: niet ontkoppelbaar
  - **Samen doen:** samenwerkingspartners in de stad:
- Programma Energie Harderwijk onderdeel van Omgevingsprogramma Bouw & Infrastructuur

Startnotitie Programma Energie

I. Raadsbesluit
II. **Evaluerend**: lessons learned
III. **Kaderstellend** op basis van de omgevingsvisie Harderwijk.
IV. **Richtinggevend**:
    A. Netcongestie
    B. Kavelstrategie
    C. Aanwijsbevoegdheid

A | Netcongestie

- **Rol van de gemeente**
  - Randvoorwaarden, omgevingsbeleid, vergunningen, verbinding lokale stakeholders, zelf het goede voorbeeld geven.

- **Onderzoek integraal programmeren icm gebiedsgerichte aanpak.**
  - Energie wordt mede-sturend en samenhangend onderdeel van ruimtelijke ontwikkelingen in de gemeente (invloed op woningbouw, industrie en mobiliteit met prioriteringsmaatregelen). Sturen naar een meer decentraal energiesysteem

- **Actieplan netcongestie van Liander en provincie Gelderland**
  - Netbewust bouwen, netbewuste installaties in de bestaande bouw.

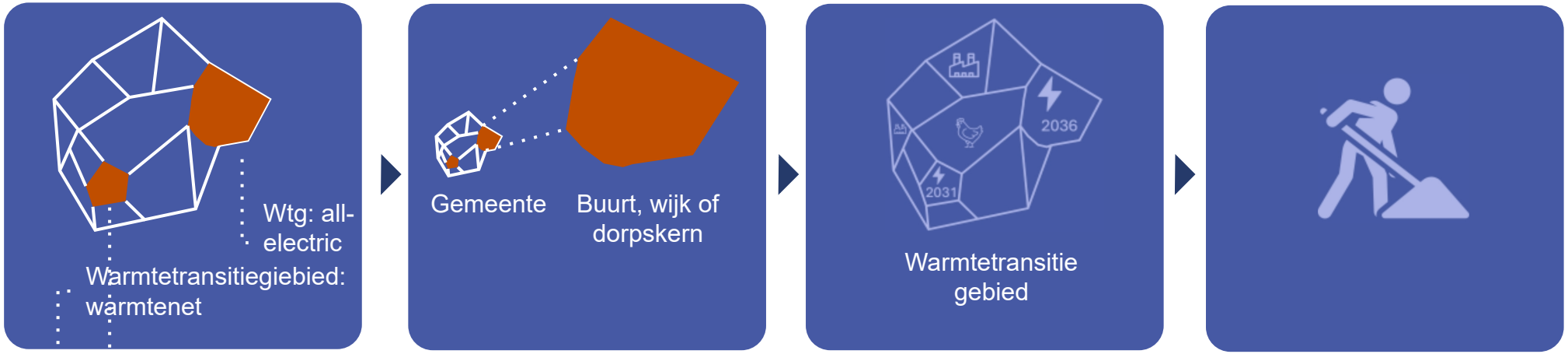
B | Kavelstrategie

Vormgeving warmtekavels

- bepaling van omvang en afbakening,
- de rol van WBH,
- participatie door inwonersinitiatieven (warmtegemeenschappen)?
- regulering van warmtetarieven.

Warmteprogramma en warmtekavels

WARMTEPROGRAMMA
collegebesluit

(2026)

UITVOERINGSPLAN
niet verplicht / collegebesluit

OMGEVINGSPLAN
verplicht / raadsbesluit

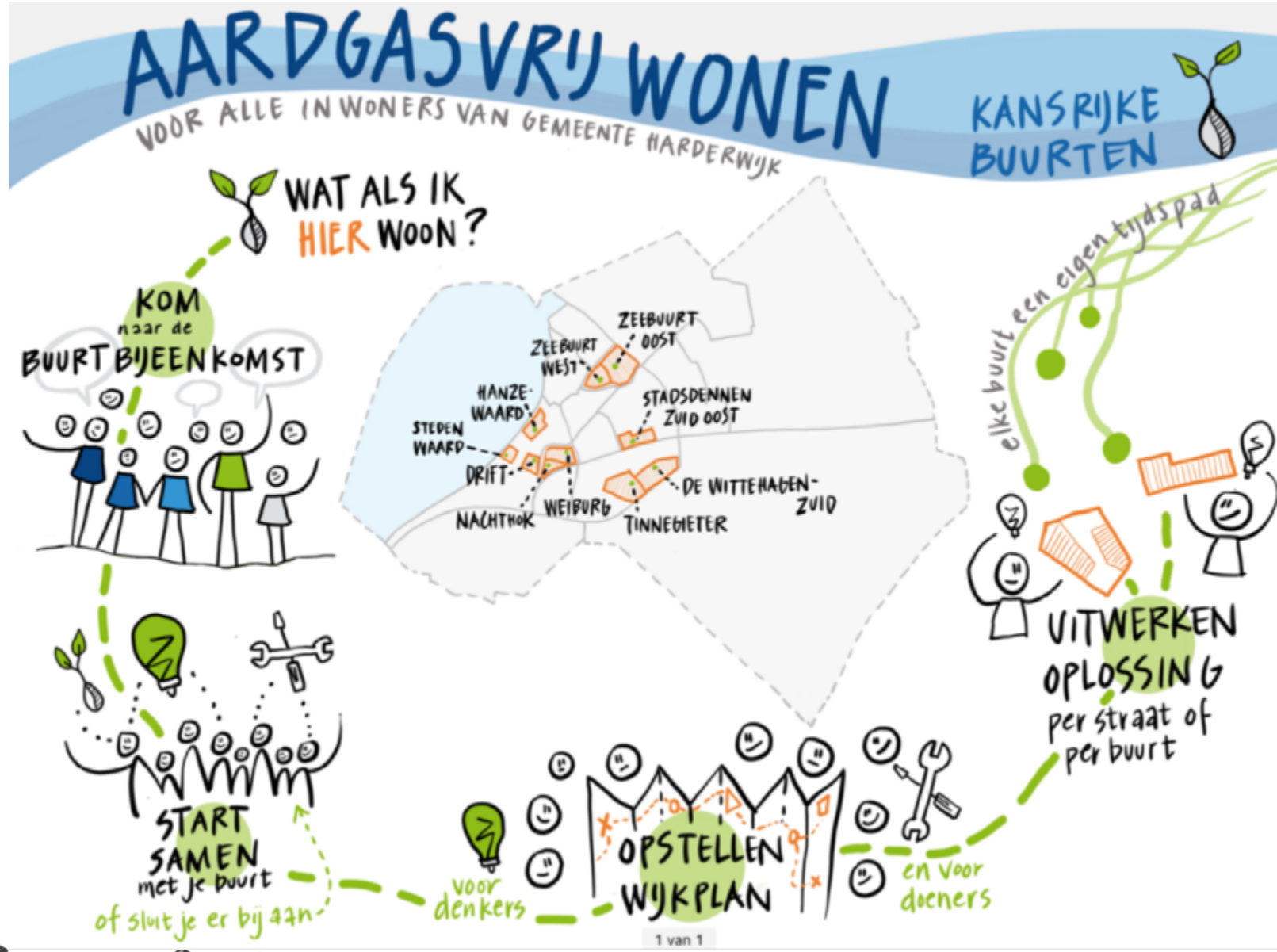
Binnen 5 jaar (2031)

REALISATIE
& Monitoring

Minimaal 8 jaar (2039)

Buurtaanpak

- Drift
- **Hanzewaard**
- Nachthok
- Stadsdennen - Zuidwest
- **Stedenwaard**
- Tinnegieter
- Weiburg
- Wittehagen - Zuid
- **Zeebuurt**

Buurtprocessen tot nu toe

C | Aanwijsbevoegdheid

- Mogelijkheid tot inzetten aanwijsbevoegdheid opnemen
- Strategie verder uit te werken:
  - maatschappelijke kosten
  - draagvlak
  - zelfsturing
  - periode

Wet gemeentelijk instrumentarium warmtetransitie

- De wet biedt gemeenten **de mogelijkheid om wijken aan te wijzen die van het aardgas af gaan met waarborg**
  - betaalbaarheid,
  - veilig en transparant
  - participatie van bewoners en gebouweigenaren.
- Per gebied of wijk aan de slag, gemeenten kunnen samen met bewoners, gebouweigenaren en partners een zorgvuldig proces doorlopen.
- Met het inzetten van deze bevoegdheid worden grote maatschappelijke kosten voorkomen die gepaard gaan met de instandhouding van slechts 1 of meerdere gasaansluitingen in een wijk of buurt.

G.A.Z.
Agenda

DKS
Wat hebben we gedaan?

Tussentijdse conclusies

- Aanleggen van een collectief warmtenet is voor beide projecten maatschappelijk de beste oplossing
- Breed subsidie-instrumentarium: tot 10.000 euro per woning beschikbaar vanuit het Rijk
- De uiteindelijke kosten per woning zijn sterk afhankelijk van aansluitpercentage
- Wet van de remmende voorsprong: bij groei van 80% naar 100% aansluitzekerheid dalen de kosten met <€4.000,- per woning en is aansluiting op warmtenet gelijkwaardig aan huidige gasketel
- Actieve buurtinitiatieven en woningcorperaties willen graag verder.
- Drie zaken noodzakelijk waar de gemeente helderheid over moet geven:
    - Uitfasering van aardgas
    - Stimuleren hoog aansluitpercentage
    - Zorgen voor een lokaal warmtebedrijf

4. Het bouwplan: hoe verder?

- Kader uitwerken met maatschappelijke partners
- Inzet klankbordgroep
- Samenhang aanbrengen
- MER opstellen
- Betrekken samenleving
- Concept versie
- Officiële ter inzage legging
- Collegebesluit Q4 2026

